

Svea hovrätt

Mark- och miljööverdomstolen

YTTRANDE

Mål nr M 1579-20; angående ansökan om tillstånd till fortsatt och utökad täktverksamhet samt vattenverksamhet vid Slite, Gotlands kommun

Cementa AB ("Cementa") har uppmärksammat att Mark- och miljööverdomstolen har förelagt övriga parter i målet att senast den 13 april inkomma med ett yttrande (aktbil. 339) och att domstolen därefter har beviljat Naturvårdsverket och Länsstyrelsen Gotland anstånd till den 26 respektive 27 april (aktbil. 340 och 342). Cementa vill med anledning av detta anföra följande.

Cementa har vid upprepade tillfällen under prövningen framhållit att det är av yttersta vikt att prövningen inte tillåts att i onödan dra ut på tiden.¹ Det har gått tre och ett halvt år sedan tillståndsansökan gavs in. Huvudförhandlingen i Mark- och miljööverdomstolen hölls i oktober förra året och skriftväxlingen avslutades i december. Dom ska meddelas *så snart som möjligt*, som huvudregel inom två månader efter det att huvudförhandlingen avslutades (22 kap. 21 § 2 st. och 23 kap. 7 § miljöbalken). Med hänsyn till detta anser Cementa att det är anmärkningsvärt att myndigheterna beviljas två veckors anstånd med sina yttranden, särskilt som Naturvårdsverket inte uppgav något skäl alls för det sökta anståndet och Länsstyrelsen hänvisade till påskledigheten (som omfattar två arbetsdagar). I vart fall borde Cementa ha beretts tillfälle att yttra sig över myndigheternas anståndsbegäran.

Ett avbrott i täktverksamheten i Slite skulle få mycket stora och allvarliga konsekvenser. Slitefabriken står för *två tredjedelar* av Sveriges försörjning av cement. Betongen som cementen används i, är ett nödvändigt material i alla landets bygg- och infrastrukturprojekt. Om försörjningen av cement stryps avstannar helt enkelt projekten från en dag till en annan. Detta

¹ Se bl.a. avsnitt D i Cementas överklagande (aktbil. 16) och avsnitt D i yttrande den 30 mars 2021 (aktbil. 338).

skulle naturligtvis få påtagliga ekonomiska och sociala följder på nationell nivå och direkt effekt på Sveriges BNP. I sammanhanget av de otaliga anställda inom byggbranschen som skulle påverkas av en sådan situation förtjänar det också att påpekas att hundratals anställda vid tälten och fabriken i Slite redan nu varje dag väntar på besked om framtiden.

Cementa utgår ifrån att Mark- och miljööverdomstolen kommer att bevilja det sökta tillståndet (och verkställighetsförordnandet), men om så inte skulle bli fallet måste Cementa och Sverige få tid att, i den mån det går, dämpa konsekvenserna av en mycket omfattande cementbrist, och inleda den enorma omställning och utmaning som väntar samhället under flera år framöver. Att identifiera leverantörer och produkter som går att använda på den svenska marknaden, säkerställa tillräckliga produktionsvolymerna samt skapa ett logistiskt system som kan säkerställa någon grad av basförsörjning i hela Sverige är ett omfattande arbete som kommer att ta minst ett år. Varje enskild dag är således av stor betydelse.

Om Mark- och miljööverdomstolen beviljar det ansökta tillståndet, kan domen överklagas till Högsta domstolen. Det är svårt att förutse hur lång tid det tar innan Högsta domstolen fattar beslut i frågan om prövningstillstånd, men Cementa bedömer att tillståndet tidigast kan vinna laga kraft i slutet av 2021. Cementa vill därför återigen understryka behovet av att verkställighetsförordnande meddelas.

Mot bakgrund av det nu sagda hemställer Cementa om att den fortsatta handläggningen av målet sker *ytterst skyndsamt* och att inga ytterligare anstånd beviljas.

Malmö den 12 april 2021

Cementa AB, genom

Anna Bryngelsson

Bo Hansson